

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

קשירת חבל לדלי, לפרה, לאיבוס

(ק"ג א') **משנה:** (4) קושרין דלי (על פי הבאר) בפסקיא (רצועה, שאינו מבטלה שם), אבל לא בחבל (משום שמבטלו).
(2) רבי יהודה: מתיר (לקשור דלי גם בחבל). כלל אמר רבי יהודה: כל קשר שאינו של קיימא, אין חייבין עליו.
(ומברר) חבל דמאי? אי לימא חבל דעלמא, רבי יהודה מתיר? קשר של קיימא הוא (שוודאי יבטלו שם)! (ומסיק)
אלא חבל דגרדי (של אורג שצריך לו למלאכתו, ואינו מבטלו. ורבנן גוזרים משום חבל דעלמא).
אמר רבי אבא אמר רב חייא בר אשי אמר רב: מביא אדם חבל מתוך ביתו, וקושרו בפרה ובאיבוס (ראשו אחד
בפרה וראשו שני באיבוס).
איתיביה רבי אחא אריכא דהוא רבי אחא בר פפא לרבי אבא: חבל שבאיבוס קושרו בפרה, ושבפרה קושרו
באיבוס, ובלבד שלא יביא חבל מתוך ביתו ויקשור בפרה ובאיבוס (שמא ישאיר צד אחד קשור, ויבטלו שם)!
התם חבל דעלמא, הכא חבל דגרדי.

תניא: (1) חבל דלי שנפסק, לא יהא קושרו, אלא עונבו. (2) ורבי יהודה אומר: כורך עליו פונדא או פסקיא (בלא
קשירה), ובלבד שלא יענבנו (דסבירא ליה עניבה קשירה היא).¹

שיטות הראשונים

קשירת מפתחי החלוק, וקדירה של בשר, ודלי בפסקיא: **הרמב"ם** (ביחס לקשירות המותרות), "מִפְּנֵי שְׁכָל אֵלֹ
הַקְּשָׁרִים - מַעֲשֵׂה הַדִּיּוֹט הֵן, וְאֵינָן לְקִיּמָה, אֶלָּא פְּעַם קוֹשֵׁר וּפְעַם מִתִּיר, וּלְפִיכָךְ מִתֵּר לְקֹשֶׁר אוֹתָן לְכַתְּחִלָּה."
וכתב **הראב"ד**: זה הטעם אינו מספיק. וכי קשר הדלי מעשה אומן הוא? וגם אינו של קיימא, שהרי הוא חבל
של גמי. אלא הטעם, שהוא חס עליה שמא תשבר בכוח הפרה, ובוודאי לא יניח אותה יום שלם. אבל בדלי יניח
אותו יום או יומיים, ומשום הכי גזרינן.

קשירת דלי לבור בחבל: דעת **הטור** שהלכה כרבי יהודה, שהתיר לקשור דלי לבור בחבל, ולא חיישינן שמא
יבטלנו שם ויהיה של קיימא. ודוקא בחבל של גרדי, אבל חבל דעלמא, לא? ודעת **הרמב"ם** ו**רבינו ירוחם**,
שהלכה כתנא קמא, ואין קושרין דלי אפילו בחבל דגרדי. וכן פסק **השו"ע**.²

מביא חבל מביתו וקושרו בפרה ובאיבוס: ומוקי לה דגרדי. כתבו **תוספות** דאתי כרבי יהודה, דלא גזר אטו חבל
דעלמא. אי נמי, אפילו רבנן מודו, דאפילו בחבל דעלמא לא שכיח שיהיה קשר של קיימא כשקושרו בפרה
ובאבוס, ולהכי לא גזור בחבל דגרדי. וכן דעת **הרמב"ם**⁴ ו**רבינו ירוחם**. וכן פסק **השו"ע**.⁵

1. כאן יש סוגיא לגבי טלטול כלי אריגה, והבאתיה להלן, פרק כל הכלים, קכ"ד ב', סוגית טלטול לבנים.
2. כתב הב"י דפסק כמימרא דמביא אדם חבל מתוך ביתו וקושרו בפרה ובאיבוס, ומוקי לה בחבל דגרדי, וכדעת תוספות (ד"ה התם)
בלישנא קמא, דקמ"ל דלא גזרינן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא, וכרבי יהודה. וראה להלן בסמוך.
3. או"ח שי"ד, מקורות - רמב"ם (הל' שבת יב). רבינו ירוחם (נתיב יב, חלק יד).
4. הרמב"ם כתב (הל' שבת יג): "וְאִם הָיָה חֶבֶל גָּרָדִי שֶׁמִּתֵּר לְטַלְטֹלוֹ - הָרִי זֶה מִבֵּיא וְקוֹשֵׁר בְּפָרָה וּבְאִבּוֹס." ותמוה, שכן נראה מדבריו
שאיסור שאר החבלים הוא משום טלטול, ובגמרא גבי קושרין דלי, נראה כדברי רש"י, שהחילוק בסוגי החבלים הוא מפני ביטול.
מגיד משנה.

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

עניבה: פסקו הראשונים, כתנא קמא בברייתא, שחבל דלי שנפסק, עונבו, לפני שאין העניבה מתחלפת בקשירה. וכתב המרדכי, ובלבד שלא יעשה קשר למטה מן העניבה כלל. והאגור כתב שהעולם נהגו לעשות עניבה על גבי קשר. והשו"ע סתם דעניבה מותרת. והרמ"א הוסיף שאפילו אם עשה קשר אחד למטה מהעניבה, נוהגין בו היתר.

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות שבת, סי' שיז)

- ד. קושרין דלי במשחה או באבנט וכיוצא בו, אבל לא בחבל, והני מילי בדלים הקבועים בבור, אבל דלים שלנו שאינם קבועים בבור אינו קשר של קימא.
- ה. עניבה מתר, דלאו קשר הוא. הגה: ואפלו אם עושה קשר אחד למטה, נוהגין בו היתר (אגור).
- ו. קושרים חבל בפני הפרה בשביל שלא תצא, אפלו בב' ראשי הפתח, ולא חיישינן שמא יתיר ראש האחד ויוציאנה דרך שם ויניח ראש השני קשור.
- ז. מטלטלין חבל של גרדי, (פי' אורג), לקשרו באבוס ובפרה, ולא חיישינן שמא יתיר ראש האחד ויניח השני קים, אבל חבל דעלמא, לא; והני מילי לקשרו באבוס ופרה; אבל אם היה קשור באבוס ורופה לקשרו בפרה, או אם היה קשור בפרה ורופה לקשרו באבוס, מתר בכל חבל.

תיקון הבגדים וסידור הבית בשבת

קיפול בגדים והצעת מיטות בשבת ועבור אחר שבת

- (קי"ג א') **משנה:** מקפלין את הכלים (הבגדים) אפילו ארבעה וחמשה פעמים (כדי לחזור וללובשם בו ביום). ומציעין את המיטות מלילי שבת לשבת, אבל לא משבת למוצאי שבת (שאסור להכין משבת לחול).
- אמרי דבי ר' ינאי: לא שנו (שמקפלים את הבגדים) אלא באדם אחד. אבל בשני בני אדם, לא (כי כשמקפלים אותם מפשטים קמטיהם, ונראים כמתקנים). ובאדם אחד נמי לא אמרן (שמותר), אלא בחדשים. אבל בישנים (שקיפולם מתקנם יותר מהחדשים), לא. וחדשים נמי לא אמרן (שמותר), אלא בלבנים. אבל בצבועים (שקיפולם מתקנם), לא. ולא אמרן (בחדשים ולבנים שמותר) אלא שאין לו (אחרים) להחליף. אבל יש לו להחליף, לא.
- (המשך משנה: (4) רבי ישמעאל אומר: מקפלין את הכלים, ומציעין את המיטות, מיום הכיפורים (שחל ביום שישי)

5. או"ח שיז, ד; שיז, ז. בסעי' ד' פסק שאין קושרים דלי בחבל (אפילו דגרדי). בסעי' ז' פסק שמטלטלים חבל של גרדי לקושרו באבוס ובפרה (אבל חבל דעלמא לא). מקורות - רמב"ם (הל' שבת יג). תוספות (ד"ה התם חבל). רבינו ירוחם (נתיב יב, חלק יד).
6. או"ח שיז, ה. **ונחלקו האחרונים כמי פסק הרמ"א:** דעת הט"ז ומג"א, שהרמ"א סובר כמרדכי, וכן כתב המשנ"ב (ס"ק כט), הא דנוהגין היתר בקשר אחד למטה, היינו דוקא כשעשוי להתיר בו ביום, ומשום דע"י עניבה על גבי קשר עדיין אינו נקרא מעשה אומן; אבל אם היא לקיימא על איזה זמן, כגון בלולב וכיוצא בו, אסור לעשות קשר למטה אלא עניבה בלבד. ורשאי לעשות שתי עניבות זה על גבי זה. וכן יש לנהוג. וכן הכריע כף החיים (ס"ק נט). וה'ברכי יוסף' (ס"ק ג) הביא דברי האחרונים, וכתב שמדברי הרמ"א (בדרכי משה) נראה שביחס לפסק המרדכי נהגו היתר, דהיינו כפסק האגור. מקורות - רמב"ם (הל' שבת יח). סמ"ג (לאוין סה). תרומה (סי' רמג). מרדכי (סי' שפו). האגור (סי' תסה). ריא"ז (הלכה ב, סעי' ג).

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

לשבת (שיוה"כ בכרת, וקל משבת שבסקילה). וחלבי (תמיד של בין הערביים של) שבת (שנשארו למוצ"ש) קריבין ביום הכיפורים (שחל במוצ"ש⁷), אבל לא של יוה"כ (שחל בערב שבת) בשבת (שיוה"כ לגבי שבת, עולתו כעולת חול). (2) רבי עקיבא אומר: לא של שבת קריבין ביום הכיפורים, ולא של יום הכיפורים קריבין בשבת (וכן אין מקפלים בגדים ומציעים מיטות מזה לזה⁸).

שיטות הראשונים

קיפול הבגדים: נמצא, שקיפול בגד מותר רק: (א) באדם אחד, (ב) בבגדים חדשים, (ג) לבגדים, (ד) שאין לו להחליף, (ה) שמקפל לבו ביום. וכן פסקו הראשונים. וכתבו **תוספות**, מסתפק ר"י אי קרי יש לו להחליף כשאין לו יפה כזה. **והרוקח** כתב, ומסקנא, באדם אחד אסור, בחדשים לבנים. אבל בשני בני אדם, או בצבעונין, או בישנים, מותר, כשאין לו להחליף. אבל יש לו להחליף, אסור. **והשו"ע**⁹ פסק כשאר הראשונים.

אין מקפלים כלים משבת למוצ"ש: רש"י מבאר שקיפול הבגדים אסור מפני שמתרככים בכיבוסם, ומתקמטים כשאינם מקופלים, ולכן קיפולם מתקנם. **והר"ן** פירש שנותנים בגדים בין שני לוחות עץ ובהם נקבים ובהם עצים, שבהם כמין חריץ. וכשהבגדים בתוך הלוחות מהדק אותם ע"י אותן עצים, והם מתייפים. וקמ"ל שבאופנים המותרים אין איסור משום טירחא יתירה¹⁰. **והשו"ע**¹¹ פסק **כרש"י**.

קיפול הטלית בשבת: כתבו תוספות מכאן למדנו דאסור לקפל טליתות של בית הכנסת, לפי שהם צורך מחר. **והמרדכי** כתב, דלא מיתסר לקפל אלא בסדר קיפולו הראשון; אבל שלא בסדר קיפולו, נראה דמותר. וכתב **בכלבו**, ועכשיו שנוהגין לקפל כל הכלים, אפשר דקיפול דידן לא דמי לקיפול שלהן, שהיו קפדין מאוד לפשט קמטיו ולהניחו תחת המכבש, ולא כן אנחנו עושין. **והשו"ע**¹² הביא דברי **המרדכי**, וכתב שנראין דבריו.

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות שבת, סימן שב)

ג. מקפלים כלים בשבת לצורך שבת ללבשם בו ביום. ודוקא באדם (אחד), ובחדשים שעדין לא נתכבסו, ולבגדים, ואין לו להחליף; ואם חסר אחד מאלו התנאים, אסור. ויש מי שאומר דלקפלו שלא בסדר קפולו הראשון מתיר בכל ענין, ונראין דבריו.

7. לפי הלוח הקבוע בזמננו, אין יוה"כ חל לא בע"ש ולא במוצ"ש.

8. מאירי.

9. או"ח שבג, מקורות - רמב"ם (הל' שבת כב, כב). תוספות (ד"ה אבל). ראש (סי' ב). רוקח (הל' שבת סי' מז). ריא"ז (הלכה ג, סעי' א).

10. והרמב"ם (הל' שבת כב, כב) כתב "אין מקפלין את הכלים בשבת כדרך שעושין בחל בבגדים כשיכבסו אותן. ואם לא היה לו כלי אחר להחליפו - מתיר לקפלו ולפשטו ולהתכסות בו, כדי שיתנאה בו בשבת". וכתב ב'שולחן שלמה' (ח"א, שבג, ס"ק ט) שדעת הרמב"ם כדעת הר"ן. וכן כתב הרב קאפת, וביאר, שממה שהביא הרמב"ם הדין על יד תיקון בית יד של בגדים, ולא להלן (הל' שבת כג, בדין טורח שלא לצורך השבת, אף שבמשנה באו קיפול הבגדים והצעת המיטות יחד, והרמב"ם חילקם לשניים ואף הוסיף "כדרך שעושין בחול", נראה שסובר שאין איסור אלא יצירת קיפולים וקפילות בבגד שהן מעשה אומן, וכדעת הר"ן.

11. או"ח שבג, ולגבי האיסור להציע משבת למוצ"ש, כתב המשנ"ב (ס"ק יט) שאם המיטה עומדת בביתו, והוא דבר מגונה ובזיון לשבת שיעמוד כך, מותר להציע, דמקרי צורך שבת. מקורות - ר"ן (חי' ד"ה מקפלין).

12. או"ח שבג, וכתב המשנ"ב (ס"ק יט) שכן סתמו האחרונים לדינא. ומכל מקום מי שרוצה להחמיר על עצמו שלא לקפל כלל, ודאי עדיף. מקורות - תוספות (קי"ג א', ד"ה מקפלים). מרדכי (סי' שפח). כלבו (סי' לא).

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסמכת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

כיבוד השבת בבגדים בדיבור ובהליכה

(ק"ג א') אמר רב הונא: אם יש לו (בגדים) להחליף, יחליף (לכבוד שבת). ואם אין לו להחליף, ישלשל בבגדיו (שייראו ארוכים, כדרך העשירים, וכבוד שבת הוא).

"וְכַבְּדָתוּ"¹³ - שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול. "מַעֲשֹׂת דְּרָכֶיךָ" - שלא יהא הילוכך של שבת, כהילוכך של חול (וכדלהלן). "מַמְצוֹא חֶפְצֶךָ" - חפצך אסורין, חפצי שמים (כגון לפסוק צדקה, ולשדך בנות) מותרין. "וְדָבַר דְּבָר" - שלא יהא דיבורך של שבת, כדיבורך של חול; דיבור - אסור. הרהור - מותר.

(ק"ג ב') (ומקשה) בשלמא כולהו לחיי (מובן). אלא שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך של חול, מאי היא? (ומבאר) כי הא דאמר רב הונא: היה מהלך בשבת ופגע באמת המים, אם יכול להניח את רגלו ראשונה (מעבר לאמת המים) קודם שתיעקר שניה, מותר. ואם לאו, אסור (לדלג).

מתקיף לה רבא: היכי ליעביד? ליקף, קמפיש בהילוכא! ליעבר (במים), זימנין דמיתווסן מאני מיא (יירטבו בגדיו) ואתי לידי סחיטה! אלא בהא כיון דלא אפשר, שפיר דמי (לדלג).

אלא (הילוך האסור הוא) כדבעא מיניה רבי מרבי ישמעאל ברבי יוסי: מהו לפסוע פסיעה גסה (יותר מאמה) בשבת? אמר ליה: וכי בחול מי הותרה? שְׁאֲנִי אומר פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם!

שיטות הראשונים

אם יש לו להחליף, יחליף: כתב הרמב"ם (הל' שבת ל,א) "אֲרַבְעָה דְּבָרִים נֶאֱמְרוּ בַּשֶּׁבֶת: שְׁנַיִם בְּתוֹרָה; וּשְׁנַיִם מִדְּבָרֵי סוּפְרִים, וְהֵן מִפְּרָשִׁין עַל יְדֵי הַנְּבִיאִים. שְׁבִתוֹרָה - "זְכוֹר" (שמות כז) ו"שְׁמור" (דברים ה,יא); וְשְׁנֵת־פָּרְשׁוֹ עַל יְדֵי הַנְּבִיאִים - כְּבוֹד וְעֲנוּג, שְׁנֵאמַר: "וְקִרְאתָ לַשֶּׁבֶת עֹנֶג, לְקָדוֹשׁ יי מְכַבֵּד" (ישעיה נח,יג). "עוד כתב (הל' שבת ל,ג) "וּמִכְבוֹד הַשֶּׁבֶת שֶׁיִּלְבֹּשׁ כְּסוּת נִקְיָה, וְלֹא יִהְיֶה מִלְבוּשׁ הַחֹל כְּמִלְבוּשׁ הַשֶּׁבֶת."

שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול: פירש רש"י כגון מקח וממכר וחשבונות. והקשו עליו דבכה"ג היינו "ממצוא חפצך"! וכתב הר"ן, אלא עיקר הפירוש מפורש בירושלמי, לומר שאפילו דיבור בעלמא אסור להרבות בו, כדרך שהוא מרבה בחול. וכן פסק הרמב"ם. וכ"פ השו"ע¹⁴. וכתב בתרומת הדשן שאם מתענג משיחה יתירה, שרי. וכן פסק הרמ"א¹⁵.

הרהור מותר: כתב רבנו יונה באגרת התשובה: אסור לאדם שיהא לבו טרוד בעסקיו בשבת. אע"פ שאמרו חכמים הרהור מותר, אם יש לו מתוך ההרהור טרדת לב, או נדנוד דאגה, אסור. שנאמר¹⁶ "וְעָשִׂיתָ כָּל מְלֹאכְתְּךָ",

13. ישעיה נח,יג-יד: אם תִּשָּׁב מִשְׁבֶּת רְגֶלְךָ עֲשׂוֹת חֶפְצֶךָ בְּיוֹם קִדְּשִׁי וְקִרְאתָ לַשֶּׁבֶת עֹנֶג לְקָדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד וְכַבְּדָתוּ מַעֲשֵׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצֶךָ וְדָבַר דְּבָר. אֵז תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְהִרְבִּיתִיךָ עַל בְּמִתִּי אֶרֶץ וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלֶת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי ה' דָּבַר.

14. או"ח שז,א. לגבי האיסור לומר דבר פלוני אעשה למחר, כתב המשנ"ב (ס"ק א), ודוקא אם הוא דבר שאסור לעשות בשבת, ואפילו אם הוא רק איסור דרבנן. יש שכתבו דאפילו דבר מצוה, כגון כתיבת ספר תורה וכה"ג, אסור לומר אעשה למחר. אבל באליה רבה וכן במאמר מרדכי וברכי יוסף חולקים עליהם, וסוברים דכל לדבר מצוה שרי. ומכל מקום נכון לכתחלה להחמיר כשאין צורך לזה בדבורו היום. עיי"ש. מקורות - הרמב"ם (הל' שבת כד,ד).

15. וכתב המשנ"ב (ס"ק ו) ואם הוא מתענג במה שהם מתענגים, אפשר דיש להקל.

16. שמות כח.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

ואמרו במכילתא שתהא כל מלאכתך בעיניך כאילו היא עשויה, שלא תהרהר עליה¹⁷.

בחורים המתענגים בריצתם וקפיצתם: כתב סמ"ק, ונראה לי כי בחורים המתענגים בריצתם ובקפיצתם, מותר, שאינם רוצים להרויח. וכן לראות כל דבר שמתענגים בו לראותו. וכן פסק השו"ע¹⁸.

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות שבת, סימן רסב)

ב. יִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיו לוֹ בְּגָדִים נְאִים לְשַׁבָּת; וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ, לְפָחוֹת יִשְׁלֹשׁ (פ"י יִשְׁלַשְׁלֵם כָּל־פִּי מִטָּה שִׁיְהִיו אֲרָכִים כְּמִדַּת הַעֲשִׂירִים הַיּוֹשְׁבִים בְּבֵיתָם, רַש"י שם) בְּגָדָיו לְמִטָּה דֶּרֶךְ כְּבוֹד.

(או"ח, הלכות שבת, סימן שו)

ו. חֲפָצֵי שְׁמִים מִתֵּר לְדַבֵּר בָּהֶם...

ח. הִרְהוּר בַּעֲסָקָיו, מִתֵּר; וּמִכָּל מְקוֹם מְשׁוּם עֲנֵג שַׁבָּת, מִצּוֹה שְׁלֹא יַחֲשֹׁב בָּהֶם כָּלֵל וְיִהְיֶה בְּעֵינָיו כְּאִלוֹ כָּל מְלָאכָתוֹ עֲשׂוּיָה.

(או"ח, הלכות שבת, סימן שז)

א. וְדַבֵּר דִּבְרַי (יִשְׁעִיָּה נח, יג): שְׁלֹא יִהְיֶה דִּבְרוּרָה שֶׁל שַׁבָּת כְּדִבְרוּרָה שֶׁל חַל; הִלָּכָה אֲסוּר לִזְמַן: דִּבְרַי פְּלוּנִי אֶעֱשֶׂה לְמַחֵר אוֹ סְחוּרָה פְּלוּנִית אֶקְנֶה לְמַחֵר, וְאֶפְלוּ בְּשִׁיחַת דִּבְרַיִם בְּטָלִים אֲסוּר לְהִרְבּוֹת.
הגה: וּבְנֵי אָדָם שֶׁסְּפוּר שְׁמוֹעוֹת וְדִבְרֵי חֲדוּשִׁים הוּא עֲנֵג לָהֶם, מִתֵּר לְסַפֵּרם בְּשַׁבָּת כְּמוֹ בַּחֲלִי; אֲבָל מִי שֶׁאִינוֹ מִתְעַנֵּג, אֲסוּר לְאַמְרָם כְּדִי שִׁיתְעַנֵּג בָּהֶם חֲבֵרוֹ (ת"ה סי' ס"א).

(או"ח, הלכות שבת, סימן שא)

א. אֵין לְרוּץ בְּשַׁבָּת אֶלָּא אִם כֵּן הוּא לְדַבֵּר מִצּוֹה כְּגוֹן לְבֵית הַכְּנֶסֶת אוֹ כִּיּוֹצֵא בּוֹ.

הגה: וְאֲסוּר לְפַסֵּעַ יוֹתֵר מֵאַמָּה בְּפָסִיעָה אַחַת, אִם אֶפְשָׁר לוֹ בְּפָחוֹת (אור זרוע וְהג"א פָּרָק מִי שְׁהוֹצִיאָהוּ).

ב. בַּחוּרִים הַמִּתְעַנְּגִים בְּקָפִיצָתָם וּמְרוּצָתָם, מִתֵּר. וְכֵן לְרֵאוֹת כָּל דִּבְרַי שֶׁמִּתְעַנְּגִים בּוֹ (וְכֵן מִתֵּר לְטִיל) (בית יוסף).

ג. הִיָּה הוֹלֵךְ וְהִגִּיעַ לְאַמַּת הַמַּיִם יָכוֹל לְדַלֵּג וְלִקְפֹץ עָלֶיהָ אֶפְלוּ אִם הִיא רַחֲבָה שֶׁאִינוֹ יָכוֹל לְהִנִּיחַ רַגְלוֹ רִאשׁוֹנָה קֶדָם שִׁיעָקֹר שְׁנִיָּה, וּמוּטָב שֶׁיִּדְלַג מִמָּה שֶׁיִּקְיַפְנָה מִפְּנֵי שֶׁמִּרְבָּה בְּהִלּוּךְ; וְאֲסוּר לַעֲבֹר בָּהּ, שְׁלֹא יָבֹא לִיְדֵי סְחִיטָה.

17. הובא בב"י או"ח שו, ח.

18. או"ח שא, ב. עוד כתוב בתוספתא (שבת יז, טז), אין רצין בשבת כדי להתעמל, אבל מטייל כדרכו אפילו כל היום כולו. והובא בב"י וברמ"א. מקורות - סמ"ק (סוף מצוה רפא).